

«Допомога» і «благодійність»: про роль РПЦ в депортаціях українців

ВЛАДИСЛАВ ГАВРИЛОВ

26 ЛИПНЯ 2023

Повномасштабна російська агресія — це продовження посягань на територіальну цілісність України і війни, яку загарбник розв'язав іще 2014 року. Відтоді зафіксовано тисячі воєнних злочинів, серед яких — пограбування, сексуальне насильство, знищення цивільної інфраструктури й культурних пам'яток, депортація українців. Корені цього зла варто шукати, зокрема, у російській пропаганді, уже давно спрямованій проти України.

Owen Gent

(Стаття містить посилання на російськомовні джерела, які підтверджують злочинні зв'язки РПЦ з російською владою. Переглянути ці матеріали можна через VPN).

Одну з визначних ролей в ідеологічній обробці відіграє Російська Православна Церква, яка активно взаємодіє з державною владою та силовими структурами. Така співпраця РПЦ бере початок зі спільного відстоювання концепції «русского мира» — ідеології, яка просуває Росію як «цивілізацію», що виходить далеко за межі своїх поточних чи будь-яких попередніх кордонів. Це зручний інструмент для виправдання не лише вторгнення в Україну, а й усіх воєн, які потенційно може розв'язати Росія. Окрім того, з риторики московського патріарха Кирила стає зрозуміло, що територіальні претензії на українські землі росіяни виправдовують ще й тим, що православ'я, яке виникло в «київській купелі», охоплює сучасні території України, Росії та Білорусі. З такого погляду Росія, як найбільша з цих країн, мусить контролювати стародавній центр православної культури, розташований у Києві.

Ідеологи «русского мира» розмивають поняття «російськомовності» та «православності»

(ідеться, звісно, про РПЦ), намагаючись впливати не лише на росіян, які проживають в Україні, а й на людей інших національностей, зокрема на парафіян Української Православної Церкви (Московського патріархату). Юридичний статус УПЦ (МП) дає російській владі змогу поширювати серед великої кількості парафіян наративи про духовну й територіальну спільність із Росією через нібито історичну єдність православних Церков. Використання священників УПЦ (МП) як ретрансляторів проросійських досі ефективно, зважаючи на їхній високий авторитет серед значної кількості українських вірян.

Саме концепція «русского мира» стала ідеологічною основою окупації Криму та подальшої війни. У лютому 2022 року боротьба за цю ідею виявилася одним із пріоритетних завдань «спеціальної військової операції», про що не раз говорив Путін. Окрім просування концепції «русского мира» серед вірян, зафіксовано випадки безпосередньої залученості російського духовенства до бойових дій: із 2014 року — на боці незаконних збройних формувань ОРДЛО, а під час повномасштабної війни вже безпосередньо у складі російських регулярних військових частин. Наприклад, ієромонах Нестор (Архипов) з 2014 до 2018 року служив на боці сепаратистів, а у 2022 році став кадровим капеланом 155-ї бригади морської піхоти Тихоокеанського флоту РФ. Також відомо про перехід священнослужителів УПЦ (МП) на бік незаконних збройних формувань на окупованих територіях Донецької та Луганської областей.

Серед інших воєнних злочинів, до яких безпосередньо причетна РПЦ, — депортація українців до РФ. Примусово вивозячи українців з окупованих територій, росіяни залучають прикордонників і спецслужби, а вже на території Росії — зокрема в Білгородській, Воронежській, Ростовській областях — працівників Міністерства надзвичайних ситуацій, які розселяють українців у так звані пункти тимчасового розміщення. Щодо обладнання таких пунктів, кількості людей і умов їхнього перебування навіть розроблені спеціальні методичні вказівки. Варто підкреслити, що ці місця примусового перебування українців на території РФ — не єдині.

Іще у 2017 році патріарх Кирило підписав угоду про співпрацю з головою МНС РФ Володимиром Пучковим. У березні 2022 року голова Синодального відділу благодійності та соціального служіння РПЦ єпископ Пантелеймон зустрівся з генерал-лейтенантом Олегом Мануйловим — директором Департаменту цивільного захисту МНС РФ. І саме відділ благодійності отримав документи щодо проведення так званої евакуації з окупованих українських територій: кількість «евакуйованих», розклади руху потягів на територію РФ, картотеки з інформацією про розподіл людей по пунктах тимчасового розміщення. У копії цих листів є електронна адреса Поліни Юферевої, яка координує діяльність РПЦ у надзвичайних ситуаціях і тісно співпрацює з МНС РФ. Зокрема, вона отримала листа з даними про кількість депортованих українців і про розташування пунктів, куди їх розселять у майбутньому.

Утім, росіяни не вживають щодо українців терміна «депортовані»: намагаючись замаскувати примусовість вивезень, вони називають їх «біженцями з Донбасу» або «біженцями із зони конфлікту». У листуванні працівників відділу благодійності та соціального служіння РПЦ в березні 2022 року, яке оприлюднила група «Anonymous», рекомендовано називати вивезених українців біженцями і не вживати самоназви терористичних квазіреспублік «ДНР» і «ЛНР».

Прошу Вику вычитать - особенно обратите внимание, чтобы не было ДНР и ЛНР, а только беженцы из Донбасса

Вася, привет!

Нам нужно твоё мнение. Решили ещё немного ослабить градус тревоги в сообщении и выпустить уже сегодня.

Посмотри, пожалуйста. Правки, предложения, если есть, или ок?

И давай как-то по беженцам вести коммуникацию с тобой напрямую. Так как очевидно, что работы предстоит много.

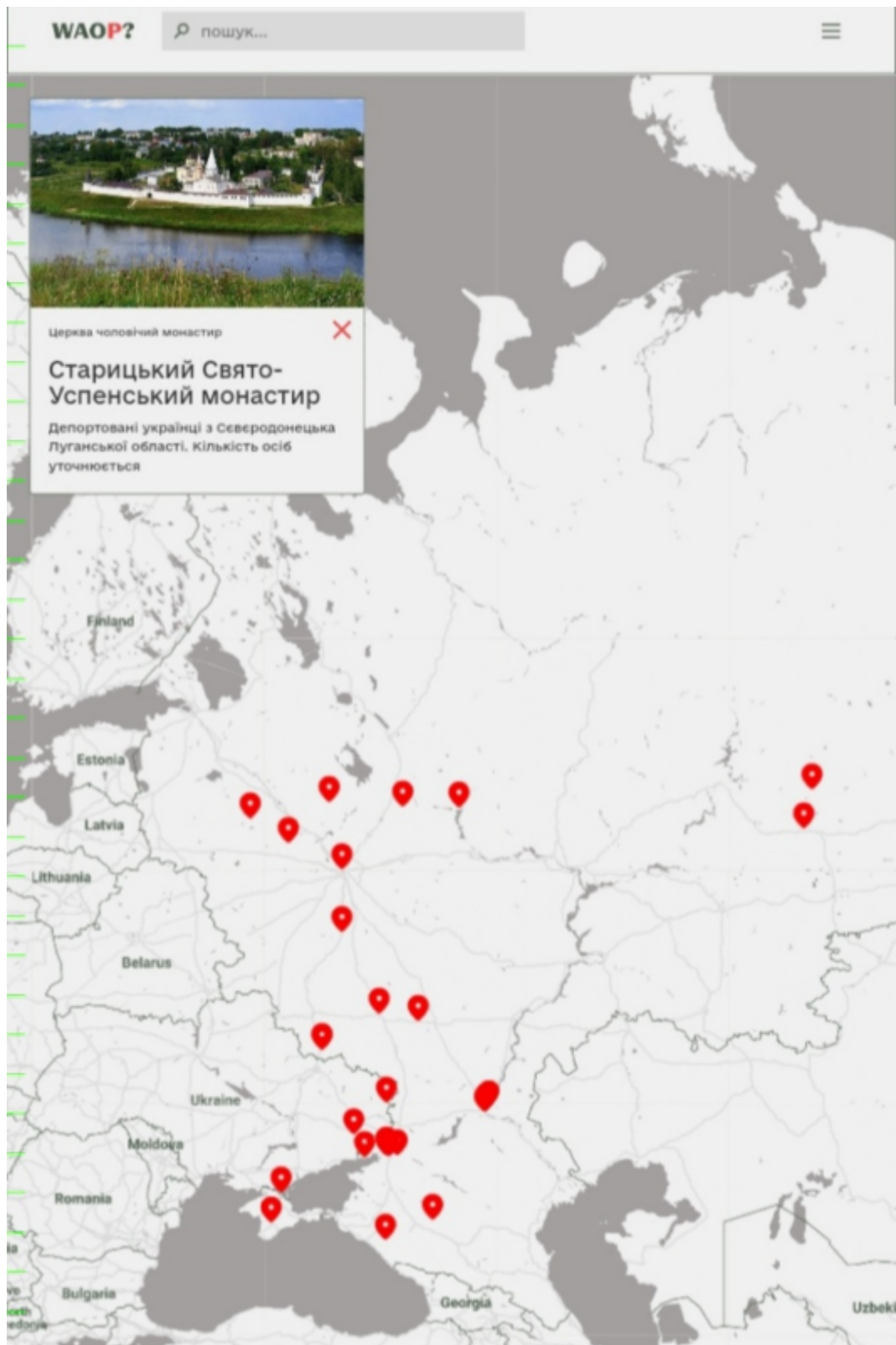
Фрагмент листа із бази, оприлюдненої «Anonymous»

Найвідоміші місця утримання депортованих українців — це монастирі та благодійні заклади єпархій, розташовані у прикордонних областях. У дописі від 26 лютого 2022 року на офіційному сайті Московського патріархату йдеться про розміщення 30 депортованих українців на території Іверського жіночого монастиря Ростовської єпархії, 23 — у Новочеркаську (21 із них — вихованці дитячого будинку з Донецької області), 40 — у церковному закладі Шахтинської єпархії Донської митрополії. У звіті про «допомогу біженцям» від 20 квітня 2022 року також згадані притулки у станиці Маничській Каменськ-Шахтинського району, церковні пункти розміщення біженців в Успенському монастирі Тверської єпархії, єпархіяльний центр матері та дитини в Белгороді, дитячий будинок Костромської єпархії. Крім цього, депортованих українців утримують у спортивно-оздоровчому комплексі «Ромашка» Некліновського району Ростовської області: у дописі на сайті diaconia.ru від 28 лютого 2022 року про візит митрополита Ростовського Меркурія до цього закладу містилася примітка про 500 дітей, переміщених туди з двох шкіл-інтернатів і соціально-реабілітаційного центру Донецької області.

Усі збори коштів на церковні рахунки РПЦ можливі лише з дозволу патріарха Кирила. У листі від 3 березня 2022 року, надісланому на внутрішню пошту єпископату РПЦ, йдеться про початок збору гуманітарної допомоги для «переселенців» з України й уточнюється, що саме необхідно зібрати та хто за це відповідає. У фінансових звітах на офіційному сайті відділу благодійності від листопада 2022 року можна знайти запис про сотні мільйонів рублів «допомоги на біженців», що надійшли як від приватних жертводавців, так і від великих бізнес-структур (наприклад, «Норильський нікель» виділив на допомогу 4,4 мільйона рублів). По суті, «допомогою» українським «біженцям» прикривають отримання коштів на рахунки фондів РПЦ. Та виглядає це доволі дивно, бо ж якби не російська агресія, яку підтримує РПЦ, то ні

депортацій, ні «біженців» з України не було б.

2022 року була створена окрема гаряча лінія церковної допомоги «біженцям» і «жертвам конфлікту». Її сайт згадує три окремі «штаби церковної допомоги» депортованим особам саме в прикордонних з Україною областях: церкву Покрови Пресвятої Богородиці в Ростові-на-Дону, Марфо-Маріїнський монастир у Белгороді й Тихвіно-Онуфріївський храм у Воронежі. Щобільше, географія єпархій, які «допомагають» депортованим, розширюється: якщо в перших звітах від березня 2022 року офіційний сайт відділу благодійності згадував 30-40 єпархій, то 19 квітня 2022 року їх було 52, а 17 листопада 2022 року — 58.

Мапа з локаціями, де утримують депортованих українців. Джерело: deportation.org.ua

Інформація про розташування й умови утримання українців у церковних закладах і дитячих будинках Росії важлива: необхідно допомогти депортованим встановити контакти з рідними, з українською владою та з міжнародними правозахисними організаціями. Найголовніше ж завдання — це якнайшвидше повернути депортованих українців на рідну землю, адже кожен день перебування на території країни-окупанта без можливості зв'язатися з близькими людьми вкрай негативно впливає на їхній психічний стан.

Із суто світського боку, дії РПЦ, залученої у збройну агресію проти України (від просування засудженої Вселенським патріархом Варфоломієм ідеології «руського мира» до прямої участі у війні проти України), мають отримати належну оцінку від міжнародного правосуддя, а вищі церковні ієрархи, залучені в ці процеси, — потрапити під санкції. Та варто пам'ятати ще й про те, що підтримувати воєнних злочинців, водночас прикриваючись християнською вірою і священним саном, — це усвідомлене лицемір'я з боку російського православного духовенства. Патріарх Кирило не має проблем із тим, щоби публічно молитись про «відновлення миру» в Україні, а заразом благословляти російських загарбників щодня вбивати українських громадян, викрадати їхніх дітей до Росії, грабувати й окупувати наші землі. Така поведінка має зазнати осуду християнської спільноти: «Назовні здаєтесь людям справедливі, а всередині ви сповнені лицемірства й беззаконня» (Мт 23, 28).

ВЛАДИСЛАВ ГАВРИЛОВ

26 ЛИПНЯ 2023

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in
/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php on line **284**